Begrotingswijzigingen april 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1 Begrotingswijziging 3
1.1 Inleiding 3
1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht 4
1.3 Verbetermonitor 6
1.4 Begrotingswijzigingen - financiële impact en toelichting 9
1.5 Gevolgen bijdrage Werkmaatschappij 14
2 Besluitvorming 18
2.1 Besluit 18

1 Begrotingswijziging

1.1 Inleiding

Met dit overzicht 'Begrotingswijzigingen april 2023' leggen wij als college verantwoording af aan de raad over de ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2023.

Het begrotingssaldo vóór het uitbrengen van deze rapportage bedraagt € 661.000 voordelig. De financiële effecten van de voorgestelde wijzigingen in deze rapportage bedragen € 7.000 voordelig, waardoor na vaststelling door de raad het begrotingssaldo uitkomt op € 668.000 voordelig.

Daarnaast is er voor een bedrag van € 712.000 ten laste van de behoedzaamheidsbuffer gebracht en zijn enkele incidentele uitgaven ten laste van de Algemene reserve gebracht.

Duiding ontwikkelingen begroting 2023
De per saldo voordelige ontwikkelingen van de begrotingswijzigingen in deze rapportage worden veroorzaakt door:

	Bedrag
Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).	
Aansluiting bijdragen aan WM	2
Actualisatie budget kosten commissies	7
Actualisatie budgetten interne diensten	11
BOA 1 functie	– 10
Taxatie eigendommenverzekering	–

In de volgende paragrafen worden de belangrijkste ontwikkelingen en begrotingswijzigingen nader toegelicht.

1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht

Principeakkoord Cao Gemeenten en SGO 2023
Op 21 februari 2023 hebben de werkgevers- en werknemerspartijen VNG, de WSGO, FNV Overheid, CNV Overheid en PDO een principeakkoord gesloten voor de Cao's Gemeenten én Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De looptijd van beide Cao's is van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024.

Het proces voor de ledenraadplegingen is tot 31 maart 2023. De Cao's worden op zijn vroegst definitief op 6 april 2023. De verwerking van de financiële consequenties van de Cao's worden meegenomen in de begrotingswijzigingen van juni 2023. Uitwerking en toepassen van de wijzigingen kan pas als de Cao-artikelen definitief en alle details duidelijk zijn.
De hoofdpunten uit het principeakkoord zijn:
- Salarisstijging per 2 januari 2023 met eerst € 240 bruto en daarna met 2%
- Vanaf 1 mei 2023 thuiswerkvergoeding € 3 per dag (netto)
- Bovenwettelijke vakantiedagen per 2 januari 2023 7 dagen (50,4 uur) in plaats van 6 dagen (43,2 uur)
- Per 1 januari 2024 Bevrijdingsdag (5 mei) doorbetaalde feestdag
- Maximaal 187 vakantie-uren kopen uit IKB (meer verlofsparen, in plaats van max. 144 uur nu)
- Vanaf 1 januari 2024 deelname aan RVU (Regeling voor Vervroegde uittreding) o.b.v. de wettelijke en fiscale voorwaarden. Duur van de RVU is maximaal twee jaar
- Aanpassingen loondoorbetaling bij ziekte en (on)betaald ouderschapsverlof.

Spelregels behoedzaamheidsbuffer c.a.
In de begroting 2023-2026 zijn structureel middelen in de behoedzaamheidsbuffer opgenomen. Vanaf 2026 gaan we hierbij uit van een structureel bedrag van € 388.000.

Deze behoedzaamheidsbuffer dient de volgende doelen:
- Inspelen op acute problematiek in het maatschappelijk veld;
- Opvangen van grote schommelingen in de budgetten van de begroting als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen (inflatie) gerelateerd aan de diverse crises waar we mee te maken hebben;

Aan deze behoedzaamheidsbuffer is toegevoegd het extra accres 2023-2027 in verband met de inflatiecorrectie 2022 vanuit het Rijk voor prijsbijstelling. Voor wat betreft de accresontwikkelingen voor 2024 en verder zullen we de mei-circulaire moeten afwachten. Daarnaast wordt nog gewerkt aan tegemoetkomingen voor energiekosten energie-intensief mkb (waaronder zwembaden) en energie-intensieve amateursport. De uitkomsten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

Zaken die in ieder geval ten laste van de behoedzaamheidsbuffer kunnen worden gebracht, moeten het karakter hebben van onvoorziene urgente omstandigheden van situaties die te maken hebben met bestaand beleid. Dit dekt in hoofdlijnen de doelen van de behoedzaamheidsbuffer.
Voorbeelden hiervan zijn vooral de verhoogde exploitatiekosten als gevolg van de stijging van energieprijzen bij onder meer dorpshuizen en sportverenigingen, die niet binnen hun reguliere exploitatie kunnen worden opgevangen.

Ontwikkelingen in het kader van nieuw beleid volgen het reguliere proces van de Kadernota (2024-2027).

Tot nu toe is er ook een beperkt aantal voorstellen gedaan, die ten laste kunnen worden gebracht van de behoedzaamheidsbuffer. Hiervoor hebben we het volgende overzicht samengesteld.

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
Behoedzaamheidsbuffer	1.441	1.193	1.404	388	388
Extra accres 2023-2027 i.v.m. inflatiecorrectie 2022	366	407	407	475	475
Accresontwikkelingen 2024 en verder o.b.v. meicirculaire 2023	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Energie-intensieve amateursport	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Totale behoedzaamheidsbuffer	**1.807**	**1.600**	**1.811**	**863**	**863**
Bekende ontwikkelingen					
Effect CAO ontwikkelingen Wmo maatwerkvoorzieningen	-125	-125	-125	-125	-125
Indexering budgetten Participatie en uitvoering WSW	-507	-507	-507	-507	-507
Prijsstijging kosten ICT	-80	-80	-80	-80	-80
Voorlopig saldo behoedzaamheidsbuffer	**1.094**	**888**	**1.099**	**150**	**150**

Indien de behoedzaamheidsbuffer door de verschillende ontwikkelingen die er ten laste van worden gebracht op een gegeven moment niet meer toereikend is dan zullen de ontwikkelingen ten laste van het begrotingssaldo worden gebracht.

1.3 Verbetermonitor

Verbetermonitor
De (interne) sturing op acties naar aanleiding van bevindingen uit de interim- en jaarrekeningcontrole vindt plaats aan de hand van de verbetermonitor. Overeenkomstig de afspraken met de controlecommissie informeren wij u in de begrotingswijzigingen over ontwikkelingen omtrent acties die nog niet volledig zijn afgewikkeld.

De opvolging hiervan ligt binnen de Werkmaatschappij. De opvolging van bepaalde onderwerpen loopt vertraging op, of worden bewust later in de tijd opgepakt in verband met de huidige personeelstekorten. Daar waar nodig treden we tijdig in overleg met de accountant teneinde onnodige risico's in het kader van rechtmatigheid te voorkomen. We benoemen de volgende onderwerpen specifiek:

Arbeidsmarkt en onboarding Personeel
Onze organisatie wordt geconfronteerd met de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Het invullen van vacatures loopt moeizaam en is er sprake van een groot verloop van zowel vaste- als tijdelijke krachten. Het niet structureel kunnen invullen van bepaalde functies brengt risico’s met zich mee voor het in stand houden van het fundament van onze bedrijfsvoeringsprocessen alsmede de verdere doorontwikkeling daarvan. Hiernaast beschikt onze organisatie niet over een gestructureerd inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers.
Dit brengt risico’s met zich mee, des te meer omdat diverse processen binnen de organisatie niet concreet zijn beschreven.
Bij de begroting zijn middelen toegekend voor een kwalitatieve en kwantitatieve impuls voor o.a. HRM. Er is inmiddels een plan opgesteld waarin de activiteiten staan gepland per kwartaal in 2023. We zijn bezig met de ontwikkeling van een adequate arbeidsmarktstrategie. Met een specifiek hierop toegespitst Werving en Selectiebeleid en de inzet van gericht recruitment willen we onze achterstand inlopen.
Op dit moment wordt er op onderdelen gewerkt aan het beschrijven van (werk)processen. Hiertoe is een werkgroep "Administratieve Organisatie Interne Beheersing" ingericht.

Beschrijven en ervaren verantwoordelijkheden en eigenaarschap en Inventariseren procesbeschrijvingen
Mede met het oog op de bevindingen uit de Management Letter 2022 van onze de accountant is een werkgroep Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB) ‘opgericht’. De werkgroep AO/IB krijgt als primaire taak zorg te dragen voor het verder inrichten van de procesorganisatie.

De inschatting is dat de werkzaamheden niet binnen één jaar (volledig) zijn afgerond en in 2024 vervolg zullen krijgen. In aanloop naar de kadernota 2024-2027 zal een nader voorstel worden opgesteld voor definitieve inrichting en positionering van dit werkveld binnen de organisatie.

Subsidievolgsysteem
In het kader van Procesoptimalisatie en rechtmatigheid is het Subsidieverleningsproces in kaart gebracht. Een van de aanleidingen hiervoor betrof het ontbreken van een totaal overzicht van verleende subsidies en geconstateerde verschillen in de uitvoering van het proces tussen diverse afdelingen. De accountant heeft een aantal jaren geleden hiertoe geadviseerd een zogenaamd “subsidieregister” of “-loket” in te richten.
In lijn met de verantwoording in december, melden wij u dat de uitvoering hiervan achterloopt. Het geoptimaliseerde proces is in kaart gebracht. Op dit moment moet het nieuwe proces geïmplementeerd worden inclusief het inrichten van een integraal overzicht van alle subsidies.
Het risico is dat de rechtmatigheid van subsidieverlening niet (eenvoudig) kan worden vastgesteld.

Wij kunnen hiertoe niet steunen op het proces en aantoonbaar werkende beheersmaatregelen. Voor de rechtmatigheid voeren wij controles uit op basis van steekproeven.

Opvolging BIO-Gap analyse (Analyse huidige situatie versus gewenste situatie op gebied van Baseline Informatiebeveiliging Overheid, BIO)
In 2020 is een BIO gap-analyse uitgevoerd. Geadviseerd wordt om op korte termijn het meerjarenplan af te ronden en hierbij een concrete planning op te stellen voor de implementatie van de benodigde maatregelen.
In kader van de BIO en andere invulling van het functioneel beheer zullen er volgens een opgestelde planning jaarlijks specifieke maatregelen worden gevraagd en ingevuld, om zo bij te dragen aan betrouwbare en integere systemen. De invulling ervan is wel afhankelijk van (nu nog niet) beschikbare capaciteit.

Interne controles in proces Jeugdzorg en WMO
In kader van een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering is het noodzakelijk dat rechtmatigheidscontroles zichtbaar in de processen zelf worden uitgevoerd en gedocumenteerd.
De interne controle achteraf kan daardoor vervolgens volstaan met een beperktere deelwaarneming op deze rechtmatigheidsaspecten.
Inmiddels is door de afdeling een inventarisatie van alle dossiers uitgevoerd waarna er is ingezet op het repareren van dossiers alsmede het komen tot een juiste procedure voor de toekomst (in lijn met de inhoud van beleidsnotitie Risicomanagement). Binnen het project AO/IB worden de processen, risico's en beheersmaatregelen in beeld gebracht.

Beheer externe leveranciers ICT / Software
We maken voor steeds meer applicaties gebruik van zogenoemde SaaS-oplossingen (software as a service) waarbij de applicatie draait op de servers van de leverancier in plaats van de eigen servers.
Dit brengt aanvullende vragen met zich mee omtrent het eigendom van de data, de locatie waar de data is opgeslagen maar ook of er voldoende (aantoonbare) controles zijn uitgevoerd om de betrouwbaarheid en continuïteit vast te stellen en structureel te borgen. Onze organisatie(s) beschik(t)(ken) nog niet over formeel beleid voor de toepassing van dergelijke SaaS-toepassingen.
Het opstellen van formeel beleid hiervoor lijkt op dit moment niet haalbaar in 2023. Uiteraard continueren we de controle op betrouwbaarheid van de leveranciers in geval van SaaS-oplossingen, zolang er geen formeel beleid is vastgesteld.

Controleren en autorisatiematrices en specifiek het wijzigen crediteurenstamgegevens (m.n. banknummers)
De accountant heeft in haar managementletter 2022 geadviseerd wijzigingen in crediteurengegevens nadrukkelijker en aantoonbaar te controleren en adviseert om het periodiek monitoren van de autorisatie-matrix onderdeel te laten uitmaken van de planning & controlcyclus.
Het periodiek monitoren van de autorisatie-matrix moet nog worden ingeregeld. In verband met het rouleren van werkzaamheden en het kunnen vervangen van elkaars werkzaamheden in verband met ziekte, vakantie, etc., is het noodzakelijk de autorisaties, zoals die nu zijn ingericht, in stand te houden. Hiernaast onderzoeken we in welke mate en met welke frequentie autorisatiematrices gecontroleerd moeten gaan worden.
In de onlangs vastgestelde notitie Voorkomen Fraude, Misbruik en Oneigenlijk Gebruik zijn beheersmaatregelen vastgesteld / procedures beschreven omtrent het wijzigingen van crediteurenstamgegevens (focus op banknummers). In 2023 zal aantoonbaar worden gecontroleerd of de afgesproken wijze waarop crediteurenstamgegevens worden gewijzigd, wordt nageleefd.

Verbeteren toegangsbeveiliging systemen
Het toewijzen van rechten aan medewerkers is nog gebaseerd op een verouderde situatie, waardoor toegangsrechten niet juist kunnen worden toegekend aan medewerkers.
Hierdoor kunnen er potentiële beveiligingsincidenten en datalekken ontstaan.
Nog niet alle randvoorwaarden zijn ingevuld om de toegangsbeveiliging tot netwerkschijven volledig en juist in te richten. De capaciteit ontbreekt op dit moment om dit in zijn geheel op te pakken. Er is voor gekozen om prioriteit te geven aan de meest kritische functies (functies die te maken hebben met persoonsgegevens) en hiervoor een tijdelijke oplossing te creëren.

Opstellen van een overzicht van totale capaciteit verhuurbare eenheden en het inrichten van een contractenregister.
De definitie van een 'verhuurbare eenheid' is voor de gemeente erg lastig te duiden of af te bakenen. Dat maakt dat de aanbeveling tot het opstellen van een overzicht van de totale capaciteit van verhuurbare eenheden niet uitvoerbaar is.
De aanbeveling inzake het inrichten van een Contractenregister is opgevolgd. Er is een contractenregister aangeschaft (Totallink) en deze wordt nu gevuld met de contractgegevens van verhuurde eenheden.

1.4 Begrotingswijzigingen - financiële impact en toelichting

Begrotingswijzigingen met effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging	Bedrag

Bedragen x € 1.000 (negatief = nadeel, positief = voordeel).

Aansluiting bijdragen aan WM 2

De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2027 in de WM was nog niet in de bijdrage van de beide gemeenten aan de WM verwerkt. Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd. Voor Achtkarspelen betekent dit een klein voordeel van € 2.000 voor het begrotingssaldo.
Journaal id 105612

Actualisatie budget kosten commissies 7

De afgelopen jaren is gebleken dat dit budget niet volledig wordt benut. Hierdoor blijft er een bedrag van € 7.000 over. Dit betekent vanaf 2023 een structureel voordeel van € 7.000 voor gemeente Achtkarspelen. Dit komt ten gunste van het begrotingssaldo van de gemeente.
Journaal id 105740

Actualisatie budgetten interne diensten 11

Bij de analyse van de jaarrekening 2022 blijkt dat de budgetten van interne diensten geactualiseerd moeten worden. We hebben geconstateerd dat er op het budget overige rechten en heffingen van het gemeentehuis structureel minder wordt uitgegeven dan het begrote bedrag. Voor de gemeente betekent dit een voordeel van € 3.000. Dit komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Ook in de werkmaatschappij blijkt dat er op het budget onderhoudskosten van facilitair structureel minder wordt uitgegeven dan begroot. Dit betekent voor de WM8KTD een structureel voordeel van €16.000. Dit leidt voor Achtkarspelen tot een lagere bijdrage van € 8.000 (voordeel). Dit komt eveneens ten gunste van het begrotingssaldo.
Journaal id 106006

BOA 1 functie - 10

Er is sprake van een taakverzwaring voor de BOA's. Deze hangt ten dele samen met de taakverzwaring bij de burgemeesters in het kader van de handhaving. De politie trekt zich de afgelopen jaren steeds meer terug. Als gevolg hiervan is ons handhavingsbeleid ook meer gericht op vaker strafrechtelijk optreden.
Bij het handhavingsbeleid wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om proces verbaal op te maken en daarmee maken wij gebruik van BOA's. Ons handhavingsbeleid reguleert middels categorisering via de interventiematrix de wijze waarop wij acteren op overtredingen.
Bij maar liefst 13 van de 16 mogelijke scenario's zegt ons beleid dat wij moeten acteren middels het opmaken een proces verbaal. De praktijk laat echter zien dat dit veel minder gebeurt. Het is lastig om de rol van toezichthouder en van BOA te scheiden nu beide een andere aanpak vragen.
Een resultaat hiervan is dat wij veelal niet handelen volgens ons beleid en de strafrechtelijke weg links laten liggen. De focus op het strafrecht tezamen met de 100% BOA functie maakt het makkelijker en duidelijker voor de medewerker om te handelen volgens beleid.
Het creëren van 100% BOA functies biedt mogelijkheden om de BOA's te clusteren (eventueel samen met BOA II). Deze clustering gecombineerd met verbeteringen in werkwijze en werkomgeving leidt tot een efficiëntieslag, kwaliteitsverbetering en draagt eraan bij dat onze gemeenten gaan voldoen aan de geldende wet en regelgeving vanuit de Wet Politiegegevens. Tevens zou de herkenbaarheid van BOA vergroot kunnen worden door middel van het dragen van een uniform.
We stellen u voor van de BOA functie een 100% BOA functie te maken en deze niet meer te combineren met de functie toezichthouder.
Het werven van een BOA I functie brengt extra kosten van € 20.000 met zich mee. De uitvoering hiervan vindt plaats vanuit de Werkmaatschappij. Voor elke gemeente dus een bijdrage van € 10.000 aan de Werkmaatschappij. De extra kosten voor de gemeente worden ten laste van het begrotingssaldo 2023 gebracht.
Journaal id 105957

Taxatie eigendommenverzekering -

Onze externe adviseur heeft naar aanleiding van het inmiddels afgeronde aanbestedingstraject van de Eigendommenverzekering ingaande 2023 geadviseerd om alle verzekerde opstallen, inventarissen, elektronica en kunst in 2023 opnieuw te laten taxeren door een deskundig bedrijf. Hiermee wordt er voor gezorgd dat de verzekerde opstallen, inventarissen, elektronica en kunst tegen de juiste waarde zijn verzekerd en de onderverzekeringsregeling niet van toepassing is.

Bij een schadeafhandeling voorkomt de overhandiging van een geldig taxatierapport de discussie over de juiste verzekerde waarde. Een taxatierapport van een opstal heeft een geldigheidsduur van zes jaar (mits jaarlijks indexering plaats vindt), die van inventaris drie jaar. De geldigheidsduur van de vorige taxatierapporten is, gezien het feit dat gedurende een langere periode de onderverzekeringsregeling telkens automatisch werd uitgesloten en de noodzaak tot taxeren (naast het wel indexeren) toen dus ontbrak, ruimschoots verstreken.

De kosten voor deze taxaties bedragen € 28.000. Deze incidentele lasten worden ten laste van de Algemene reserve gebracht. De uitvoering vindt plaats binnen de gemeente zelf. Dit betekent dat er geen gevolgen zijn voor de bijdrage aan de Werkmaatschappij.
Journaal id 106020

Begrotingswijzigingen zonder effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging

Aanwending middelen Nationaal Programma Onderwijs

Het Rijk heeft via het Nationaal Programma Onderwijs middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. Gemeenten worden daarmee in staat gesteld in samenwerking met het onderwijsveld activiteiten te organiseren gericht op het wegnemen van de nadelige gevolgen van de coronapandemie bij schoolgaande kinderen. Evenals in 2022 is de uitvoering hiervan belegd bij de WM8KTD. Hiervoor is in beeld gebracht met welk budget dit mogelijk gemaakt wordt in 2023. Het gaat om een bedrag van €111.000 (per gemeente). Deze begrotingswijziging actualiseert de te verstrekken bijdrage aan WM8KTD. Door het budgettair neutrale karakter van de wijziging heeft dit geen gevolgen voor het begrotingssaldo, maar wordt de bijdrage aan de WM8KTD wel met dit bedrag verhoogd.
Journaal id 105948

Hotel- en accommodatieregeling tijdelijk opvang statushouders

De beschikbare opvangcapaciteit van het COA staat onder zeer hoge druk. Eén van de oorzaken is de druk op de sociale woningmarkt, waardoor het lastig is om op korte termijn reguliere huisvesting voor vergunninghouders, die nu nog in de COA-opvang verblijven, beschikbaar te stellen. Gemeenten en woningcorporaties werken hard aan dit huisvestigingsprobleem.

De hotel- en accommodatieregeling (HAR) biedt gemeenten de mogelijkheid om gekoppelde vergunninghouders voor maximaal zes maanden tijdelijk onderdak aan te bieden in accommodaties binnen de gemeentegrenzen.

De HAR is op 1 november 2021 in de Staatscourant gepubliceerd. Gemeente Achtkarspelen heeft een overeenkomst gesloten met hotel Meerzigt te Eastermar in het kader van voornoemde regeling voor de tijdelijke huisvesting van 13 statushouders. Hiermee is in totaal een bedrag gemoeid van € 105.000. Dit staat gelijk aan het te ontvangen bedrag van het COA hiervoor. Voor de gemeentebegroting betekent dit een budgettair neutrale wijziging. Er zijn geen gevolgen voor het begrotingssaldo.
Journaal id 105969

Implementatie Wet open overheid (Woo) – invulling personeelskosten

De Wet open overheid (Woo) is sinds 1 mei 2022 in werking. De Woo beoogt de transparantie van overheden te bevorderen door ze te stimuleren om documenten openbaar te maken. De rijksoverheid heeft hierover per gemeente middelen beschikbaar gesteld, deels structureel en deels incidenteel. Om de implementatie vorm te geven is in april 2022 0,6 fte structureel formatie aangevraagd (€ 54.000, € 27.000 per gemeente) om:
a. De formatie deels structureel en deels tijdelijk uit te breiden;
b. De betrokken medewerkers te trainen
c. Voor het opstellen van beleidsplan externe advies in te winnen, en;
d. Een kwaliteitssysteem aan te schaffen om de informatiehuishouding te verbeteren.

De afgelopen tijd is gebleken dat er meer formatie nodig is om bovenstaande punten vorm te geven. Daarom vragen we 0,2 fte structurele formatie aan voor € 15.000. Deze uitgaven worden door beide gemeenten bekostigd uit de beschikbaar gestelde extra middelen vanuit het Rijk en die we voor de implementatie van de Woo binnen de begroting van de gemeente hebben gereserveerd.
De uitvoering vindt plaats vanuit de Werkmaatschappij. Per gemeente betekent dit een extra bijdrage van €7.500 aan de Werkmaatschappij. Deze uitzetting betreft de overhead behorend bij deze taak en vertaalt nog niet het effect dat de Woo heeft op de benodigde (meer)inzet vanuit de vakafdelingen. Dit brengen we de komende tijd in kaart. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente.
Journaal id 105988

Indexering budgetten Participatie en WSW
In verband met indexering stijgen de kosten van participatievoorzieningen en de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in 2023 fors. Op grond van de hiervoor afgesloten dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Caparis moeten we deze hogere kosten betalen, waardoor we onze re-integratiedienstverlening aan onze inwoners op peil kunnen houden. Dit leidt tot een wijziging van de begroting 2023 en een aanpassing van het meerjarenperspectief 2024-2027. We dekken deze kosten uit de behoedzaamheidsbuffer die in de begroting 2023 en verder is opgenomen. De behoedzaamheidsbuffer is onder andere bedoeld voor het opvangen van grote schommelingen in de budgetten van de begroting als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen (inflatie) gerelateerd aan de diverse crises waar we mee te maken hebben. De benodigde extra middelen bedragen € 507.000.
Journaal id 105935

Indexering tarieven Wmo
In de met de zorgaanbieders afgesloten overeenkomsten is vastgelegd dat jaarlijks indexering van de tarieven plaatsvindt als CAO-ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. De CAO 2022-2023 geeft aanleiding de tarieven per 1-1-2023 te indexeren. Wij hebben op 6 december jl. besloten om de tarieven van de Wmo te verhogen met 5,29%. Bij het opstellen van de begroting 2023 is rekening gehouden met stijgende prijzen als gevolg van de indexatie van tarieven. Hierbij is rekening gehouden met het voorlopige OVA-percentage voor 2023 van 3,72%. Het definitieve percentage zoals in december jl. is vastgesteld leidt tot een nadelige ontwikkeling van € 125.000. We dekken de kosten uit de behoedzaamheidsbuffer die in de begroting 2023 en verder is opgenomen. De behoedzaamheidsbuffer is onder andere bedoeld voor het opvangen van grote schommelingen in de budgetten van de begroting als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen (inflatie) gerelateerd aan de diverse crises waar we mee te maken hebben.
Journaal id 105944

Inhuur publieksdiensten
Publieksdiensten gaat vanuit de frontoffice SD de nodige processen inventariseren en digitaliseren met betrekking tot het sociaal domein. Hiervoor is vanuit het sociaal domein binnen de werkmaatschappij €30.000 beschikbaar gesteld uit het budget gebiedsteam Toegang. Via deze wijziging worden de beschikbare middelen overgeheveld naar het inhuurbudget personeel Publieksdiensten. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo van de gemeente en de bijdrage aan de Werkmaatschappij, maar betreft een verschuiving tussen programma's.
Journaal id 105959

Overheveling budget kosten externe advisering
Er is binnen de werkmaatschappij geen budget ten aanzien van kosten uitvoering 'Spend-analyses' ten behoeve van de beoordeling rechtmatigheid aanbestedingen. Dit terwijl hier wel kosten voor worden gemaakt. Uit de afgelopen jaren is gebleken dat er geld wordt overgehouden op het budget van externe advisering Juridische Zaken bij zowel TD als 8K. De dekking voor het nieuwe budget binnen de werkmaatschappij kan plaatsvinden vanuit deze budgetten van beide dragende organisaties. Hierdoor dragen beide dragende organisaties vanaf 2023 structureel € 4.000 bij aan de werkmaatschappij.

Deze wijziging heeft hierdoor geen effect op het begrotingssaldo van beide gemeenten, maar wel effect op de bijdrage aan de werkmaatschappij.
Journaal id 105732

Prijsstijging kosten ICT
Voor het goed functioneren van onze ICT-infrastructuur zijn we afhankelijk van verschillende leveranciers. In december 2022 hebben we verschillende brieven ontvangen van ICT leveranciers, waarin de leveranciers aankondigen dat de prijzen per 1 januari 2023 fors stijgen. Onze grootste leverancier heeft in deze brief medegedeeld dat ze een prijsstijging doorvoeren van 9,4%. We zijn met enkele leveranciers nog in onderhandeling over de prijsstijging, echter verwachten we dat de gemiddelde prijsstijging 6,0% bedraagt. Dit betekent dat we € 160.000 extra vragen voor de ICT-kosten binnen de werkmaatschappij. Aangezien we nog in onderhandeling zijn met een aantal leveranciers is het slechtste scenario dat we nog eens € 50.000 extra moeten vragen.

De taak wordt binnen WM8KTD uitgevoerd. De totale kosten voor de prijsstijging ICT bedragen voor nu € 160.000. De kosten voor de dragende organisaties bedragen € 80.000. Dit betekent dat de bijdrage van de gemeenten wordt verhoogd. Dekking vindt plaats vanuit de behoedzaamheidsbuffer.
Journaal id 106017

Subsidieaanvraag Clubhuis Harkema 2023
Wij hebben besloten om het Clubhuis in Harkema voor 2023 € 15.000 subsidie vanuit de regeling voor de sociale basis toe te kennen, in plaats van de eerdergenoemde € 4.000. Deze beslissing is genomen vanwege een fout in de aanvraag van het Clubhuis. Het Clubhuis heeft een meerjarenaanvraag ingediend. Wij hebben in mei 2022 besloten om bij de kadernota 2024 structurele financiering van initiatieven onder de bouwsteen ‘ontmoeten en betrokkenheid’ van de sociale basis te regelen. In afwachting van dit besluit wordt de subsidie alleen voor 2023 toegekend. Daardoor is hier sprake van

een incidentele uitgave. Dit soort uitgaven komen ten laste van de algemene reserve. De raad besluit over de stortingen in en onttrekking aan reserves. Daarom wordt ondanks de budgettaire neutraliteit van de raad gevraagd te besluiten de uitgave van de aanvullende € 11.000 te dekken ten laste van de algemene reserve.
Journaal id 105934

Vrijval bestemmingsreserve "dekking kapitaallasten zwembad Buitenpost"

De bouw van zwembad De Kûpe is in 2022 financieel afgerond. Dat heeft uiteindelijk netto minder gekost dan begroot. Voor de dekking van de afschrijvingslasten van deze investering is een bestemmingsreserve ingesteld ter grootte van de verwachte netto investering.
Omdat voor SPUK-compensatie uiteindelijk 100% is toegekend i.p.v. de berekende 75%, kan per saldo een bedrag van € 355.000 van de bestemmingsreserve vrijvallen. Deze moet namelijk gelijk zijn aan de boekwaarde van de investering. Omdat de vrijval ten gunste van de algemene reserve komt heeft dit geen effect op het begrotingsaldo.
Journaal id 105862

Begrotingswijzigingen met betrekking tot investeringen

Voorbereiding de Swadde Buitenpost
Voor de uitbreiding van het bedrijventerrein de Swadde is een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten van dit archeologisch vooronderzoek (booronderzoek) kan de archeologische verwachting voor het gehele plangebied De Swadde worden bijgesteld naar een hoge verwachting. Voor het plangebied wordt archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd door middel van een proefsleuvenonderzoek. Voor het vervolgonderzoek dient het bestaande voorbereidingskrediet met € 35.000 te worden verhoogd. De voorbereidingskosten kunnen worden verrekend bij het openen van een bouwgrondexploitatie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein de Swadde.
Journaal id 105780

Ontwikkeling begrotingssaldo

Effecten wijzigingen in één oogopslag

BEGROTING 2023 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Dit overzicht geeft u in één oogopslag informatie over de inkomsten en uitgaven in 2023 van de gemeente Achtkarspelen (bedragen x € 1.000).

	Primitieve begroting	Saldo tot heden	Voorstel wijziging	Saldo na wijziging
UITGAVEN	**92.439**	**94.385**	**489**	**94.875**
Bestuur en dienstverlening	**16.252**	**16.690**	**- 254**	**16.436**
Bestuur en ondersteuning	16.252	16.690	- 254	16.436
Samenleving	**67.077**	**68.084**	**744**	**68.828**
Onderwijs	3.673	3.673	- 111	3.563
Sociaal Domein	45.681	46.475	844	47.319
Sport, cultuur en recreatie	7.229	7.394	-	7.394
Veiligheid	2.391	2.391	10	2.401
Volksgezondheid en milieu	8.102	8.151	-	8.151
Wonen en werken	**9.111**	**9.611**	**-**	**9.611**
Economie	706	706	-	706
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.890	6.390	-	6.390
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vern.	2.515	2.515	-	2.515
INKOMSTEN	**93.055**	**95.046**	**499**	**95.545**
Lokale heffingen en overige inkomstenbronnen	31.989	33.912	499	34.411
Ontvangen wij van het rijk	61.066	61.134	-	61.134
RESULTAAT	**616**	**661**	**10**	**670**

1.5 Gevolgen bijdrage Werkmaatschappij

De activiteiten die de Werkmaatschappij uitvoert voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel worden betaald uit de bijdrage die beide organisaties verstrekken. Soms, maar niet altijd, hebben wijzigingen in de begroting van de organisaties als gevolg van (beleids)-ontwikkelingen ook effect op de werkzaamheden die de Werkmaatschappij voor ons uitvoert.

De bijdrage van onze gemeente aan de WM8KTD gaat als gevolg van diverse wijzigingen met € 204.000 omhoog. Het budget is hiervoor geregeld bij de gemeente, maar omdat de uitvoering vanuit de WM8KTD wordt gedaan, dient de bijdrage aan de WM8KTD met dit bedrag te worden verhoogd. Dit betreft de volgende onderwerpen, waarvoor in deze rapportage de begrotingswijzigingen voor de gemeente zijn doorgevoerd.
Zie hiervoor 1.2.

Effecten op de bijdrage aan WM8KTD	2022		
(bedragen x € 1.000)	**Bijdrage 8K**	**Bijdrage TD**	**Totaal**
Bijdragen primitieve begroting	19.304	19.522	38.826
Vastgestelde begrotingswijzigingen tot heden	1.716	1.878	3.593
Voorgestelde wijzigingen	**204**	**214**	**418**
Aanwenden middelen Nationaal Programma Onderwijs	111	111	221
Actualisatie budgetten interne diensten	– 8	– 8	– 16
Implementatie Wet open overheid (Woo) – invulling personeelskosten	8	8	15
Inhuur publieksdiensten	–	–	–
Nulmeting dienstverlening	–	10	10
OA 1 functie	10	10	20
Overheveling budget kosten externe advisering	4	4	7
Prijsstijging kosten ICT	80	80	160
Bijdragen begroting inclusief voorgestelde wijzigingen	**21.223**	**21.614**	**42.837**

Het voorstel tot wijzigingen in de WM8KTD wordt in deze zelfde raad geagendeerd voor zienswijze. Dit heeft te maken met het feit dat de WM8KTD een gemeenschappelijke regeling is. Door nu in dezelfde raadsvergadering zowel de wijzigingen van de gemeente als de WM8KTD te agenderen, is er een tijdiger inzicht in de ontwikkeling van de bijdrage aan de WM8KTD.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de bijdrage door Achtkarspelen aan de Werkmaatschappij in 2023.

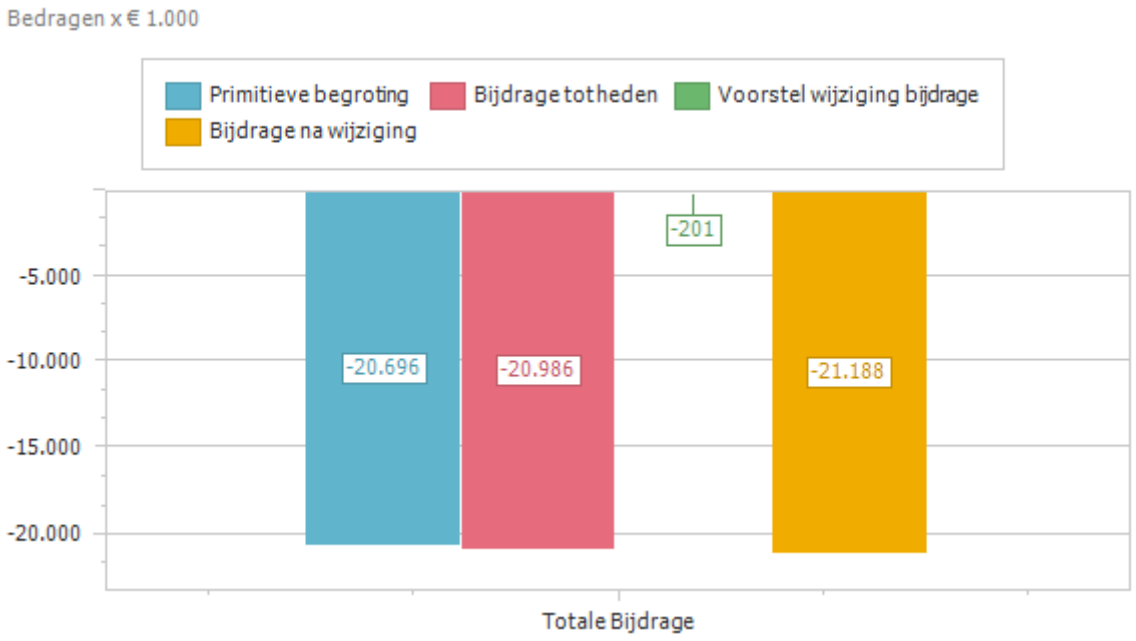

Specificatie wijzigingen met effect op de bijdrage

Naam en omschrijving wijziging

Aanwenden middelen Nationaal Programma Onderwijs

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan gemeenten. Gemeenten worden hiermee in staat gesteld, in samenwerking met het onderwijs, activiteiten te organiseren gericht op het wegnemen van de nadelige gevolgen van de coronapandemie bij schoolgaande kinderen. De uitvoering hiervan is belegd bij de Werkmaatschappij. Het gaat om een bedrag van € 111.000 per gemeente, waardoor de bijdrage aan de Werkmaatschappij wordt verhoogd met € 222.000. Deze begrotingswijziging heeft overigens binnen de beide gemeenten geen effect op het begrotingssaldo.

Journaal id 105952

Actualisatie budgetten interne diensten

Bij de analyse van de jaarrekening 2022 blijkt dat het budget onderhoudskosten van facilitaire dienstverlening geactualiseerd dient te worden. We hebben geconstateerd dat er structureel minder uitgegeven wordt dan het begrote bedrag. Dit betekent voor de WM8KTD een structureel voordeel van €16.000. Doordat dit binnen de werkmaatschappij is, betekent dit voor elke gemeente een voordeel van €8.000. Deze wijziging leidt derhalve tot een verlaging van de bijdrage van beide gemeenten aan de WM8KTD van € 8.000.

Journaal id 106004

Implementatie Wet open overheid (Woo) – invulling personeelskosten

De Wet open overheid (Woo) is sinds 1 mei 2022 in werking. De Woo beoogt de transparantie van overheden te bevorderen door ze te stimuleren om documenten openbaar te maken. De rijksoverheid heeft hierover per gemeente middelen beschikbaar gesteld, deels structureel en deels incidenteel. Om de implementatie vorm te geven is in april 2022 0,6 fte structureel formatie aangevraagd (€ 54.000, € 27.000 per gemeente) om:

a. De formatie deels structureel en deels tijdelijk uit te breiden;
b. De betrokken medewerkers te trainen
c. Voor het opstellen van beleidsplan externe advies in te winnen, en;
d. Een kwaliteitssysteem aan te schaffen om de informatiehuishouding te verbeteren.

De afgelopen tijd is gebleken dat er meer formatie nodig is om bovenstaande punten vorm te geven. Hierom vragen we 0,2 fte structurele formatie aan voor € 15.000. Deze uitgaven worden door beide gemeenten bekostigd uit de beschikbaar gestelde extra middelen. Per gemeente betekent dit een extra bijdrage van €7.500. Dit bedrag is per gemeente hiervoor reeds gereserveerd.

Deze uitzetting betreft de overhead behorend bij deze taak en vertaalt nog niet het effect dat de Woo heeft op de benodigde (meer)inzet vanuit de vakafdelingen. Dit brengen we de komende tijd in kaart.
Journaal id 105986

Inhuur publieksdiensten

Publieksdiensten gaat vanuit de frontoffice SD met betrekking tot het sociaal domein de nodige processen inventariseren en digitaliseren. Hiervoor is vanuit het sociaal domein binnen de werkmaatschappij € 30.000 beschikbaar gesteld uit het budget gebiedsteam Toegang. Via deze wijziging worden de beschikbare middelen overgeheveld naar het inhuurbudget personeel Publieksdiensten. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo van de gemeente en de bijdrage aan de Werkmaatschappij, maar betreft een verschuiving tussen programma's.
Journaal id 105634

Nulmeting dienstverlening

Publieksdiensten heeft als ambitie om nu en in de toekomst passende dienstverlening voor alle inwoners en ondernemers te leveren. Er ligt nu de uitgesproken wens voor om de kwaliteit van dienstverlening voor beide gemeentes (TD en 8K) te verbeteren/verhogen. Om passende dienstverlening te leveren en de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen, is het noodzakelijk dat we goed op de behoefte van onze inwoners en ondernemers kunnen inspelen. Vanuit de huidige situatie is er onvoldoende data beschikbaar om heldere doelen te gaan stellen die ons helpen om de route voor 2023-2026 in te kleuren.
Hiervoor hebben we danfriels ook direct Feedback nodig (noem het een nulmeting/vertrekpunt). Door deze feedback continu en elke dag op te halen van inwoners en ondernemers, krijgen we een realistisch beeld van onze dienstverlening. Zo worden de verbeterpunten zichtbaar, maar zeker ook de zaken waar wij goed op scoren. Met de feedback en input van de inwoner gaan wij ook daadwerkelijk aan de slag. Wij kunnen ons als gemeente blijven richten op het continu verbeteren van onze werkprocessen om zo te voldoen aan de verwachtingen van onze inwoners en aan de gestelde verwachtingen vanuit het Rijk (o.a. de 17 SDG's)
Daarnaast heeft positieve ontwikkeling van de klantbeleving ook een positieve ontwikkeling op de medewerkersbeleving en andersom. 'Een blije medewerker resulteert in een blije klant/inwoner'.
Voor de uitvoering van de nulmeting is in totaal een budget nodig van € 21.000. Voor elke gemeente een bijdrage van € 11.000. Door middel van deze wijziging wordt de bijdrage voor Tytsjerksteradiel geregeld. Voor Achtkarspelen volgt nog een separaat raadsvoorstel.
Journaal id 105964

BOA 1 functie

Er is sprake van een taakverzwaring voor de BOA's. Deze hangt ten dele samen met de taakverzwaring bij de burgemeesters in het kader van de handhaving. De politie trekt zich de afgelopen jaren steeds meer terug. Als gevolg hiervan is ons handhavingsbeleid ook meer gericht op vaker strafrechtelijk optreden.
Bij het handhavingsbeleid wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om proces verbaal op te maken en daarmee maken wij gebruik van BOA's. Ons handhavingsbeleid reguleert middels categorisering via de interventiematrix de wijze waarop wij acteren op overtredingen.
Bij maar liefst 13 van de 16 mogelijke scenario's zegt ons beleid dat wij moeten acteren middels het opmaken een proces verbaal. De praktijk laat echter zien dat dit veel minder gebeurt. Het is lastig om de rol van toezichthouder en van BOA te scheiden nu beide een andere aanpak vragen.
Een resultaat hiervan is dat wij veelal niet handelen volgens ons beleid en de strafrechtelijke weg links laten liggen. De focus op het strafrecht tezamen met de 100% BOA functie maakt het makkelijker en duidelijker voor de medewerker om te handelen volgens beleid.
Het creëren van 100% BOA functies biedt mogelijkheden om de BOA's te clusteren (eventueel samen met BOA II). Deze clustering gecombineerd met verbeteringen in werkwijze en werkomgeving leidt tot een efficiëntieslag, kwaliteitsverbetering en draagt eraan bij dat onze gemeenten gaan voldoen aan de geldende wet en regelgeving vanuit de Wet Politiegegevens. Tevens zou de herkenbaarheid van BOA vergroot kunnen worden door middel van het dragen van een uniform.
We stellen u voor van de BOA functie een 100% BOA functie te maken en deze niet meer te combineren met de functie toezichthouder.
Het werven van een BOA I functie brengt extra kosten van € 20.000 met zich mee. De uitvoering hiervan vindt plaats vanuit de Werkmaatschappij. Voor elke gemeente dus een bijdrage van € 10.000 aan de

Werkmaatschappij. De extra kosten voor de gemeente worden ten laste van het begrotingssaldo 2023 gebracht.
Journaal id 105821

Overheveling budget kosten externe advisering

Er is binnen de werkmaatschappij geen budget ten aanzien van kosten uitvoering 'Spend-analyses' ten behoeve van de beoordeling rechtmatigheid aanbestedingen. Dit terwijl hier wel kosten voor worden gemaakt. Uit de afgelopen jaren is gebleken dat er geld wordt overgehouden op het budget van externe advisering Juridische Zaken bij zowel TD als 8K. De dekking voor het nieuwe budget binnen de werkmaatschappij kan plaatsvinden vanuit deze budgetten van beide dragende organisaties. Hierdoor dragen beide dragende organisaties vanaf 2023 structureel € 4.000 bij aan de werkmaatschappij.

Deze wijziging heeft hierdoor geen effect op het begrotingssaldo van beide gemeenten, maar wel effect op de bijdrage aan de werkmaatschappij.
Journaal id 105734

Prijsstijging kosten ICT

Voor het goed functioneren van onze ICT-infrastructuur zijn we afhankelijk van verschillende leveranciers. In december 2022 hebben we verschillende brieven ontvangen van ICT leveranciers, waarin de leveranciers aankondigen dat de prijzen per 1 januari 2023 fors stijgen. Onze grootste leverancier heeft in deze brief medegedeeld dat ze een prijsstijging doorvoeren van 9,4%. We zijn met enkele leveranciers nog in onderhandeling over de prijsstijging, echter verwachten we dat de gemiddelde prijsstijging 6,0% bedraagt. Dit betekent dat we € 160.000 extra vragen voor de ICT-kosten. Aangezien we nog in onderhandeling zijn met een aantal leveranciers is het slechtste scenario dat we nog eens € 50.000 extra moeten vragen.

De taak wordt binnen WM8KTD uitgevoerd. De totale kosten voor de prijsstijging ICT bedragen voor nu €160.000. De kosten voor de dragende organisaties bedragen € 80.000. Dit betekent dat de bijdrage van de gemeenten wordt verhoogd.
Journaal id 106013

2 Besluitvorming

2.1 Besluit

Wij stellen u voor:

1. Akkoord te gaan met de wijzigingen van de begroting 2023 zoals vermeld in paragraaf 1.4

2. Kennis te nemen van het effect op de bijdrage aan de WM8KTD voor de wijzigingen waarop dit van toepassing is, zoals vermeld in paragraaf 1.5 en te besluiten geen zienswijze in te dienen op de wijziging van de begroting 2023 van de WM8KTD.

3. Kennis te nemen van de beschreven ontwikkelingen in paragraaf 1.2 en 1.3